

**A Openbaring van de Heer**  
**4 januari 2026**  
**M. Assumpta**

**Eerste lezing** (Jes., 60, 1-6)  
*Uit de profeet Jesaja*

"Sta op, Jeruzalem," zegt de Heer, "en schitter.  
Want het stralende licht van de Heer zal over je schijnen.  
De aarde zal in het duister liggen, en de volkeren in het donker.  
Maar over jou zal de Heer zijn zon doen schijnen.  
En iedereen zal het kunnen zien.  
De volken en hun koningen zullen naar jou toe komen,  
aangetrokken door de glans van je licht.  
Kijk maar, Jeruzalem, je ziet ze van ver reeds komen.  
En ook je eigen zonen en dochters zijn erbij, gedragen op de arm.  
Wanneer je dat ziet gebeuren,  
zul je tranen in de ogen krijgen van blijdschap.  
Je hart zal bonzen van vreugde.  
De schatten van de zee en de rijkdommen van de volken zullen naar je toe gebracht worden.  
Grote kudden kamelen uit Midjan en Efa zullen je land overspoelen.  
Uit Sheba zullen de mensen goud en wierook komen brengen.  
En ze zullen vertellen wat een geweldige dingen de Heer heeft gedaan.

**Tweede lezing** (Ef., 3, 2-3a. 5-6)  
*Uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Efeze*

Zusters en broeders,  
Jullie weten toch dat God mij een opdracht heeft gegeven,  
speciaal naar jullie toe, die niet van joodse afkomst zijn.  
Hij heeft mij inzicht gegeven in zijn verborgen plannen.  
Dat heb ik jullie al eerder eens duidelijk gemaakt.  
Al de eeuwen, die voorbij zijn, heeft God dat geheim gehouden.  
Nu evenwel heeft hij het door de Geest bekend gemaakt aan de apostelen en de profeten.  
En dit is zijn plan: dat ook de mensen van andere volkeren dan het joodse Gods erfenis mogen ontvangen.  
Ook zij behoren tot zijn vrienden, zo staat toch in het evangelie.  
En daardoor zijn de dingen die God in Jezus Christus aan de Joden heeft beloofd, nu ook voor hén.

**Evangelie** (Mt., 2, 1-12)  
*Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Mattheüs*

Toen Jezus te Bethlehem in Juda geboren was, ten tijde van koning Herodes,  
kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het Oosten en vroegen  
"Waar is de pasgeboren koning van de Joden ?  
Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde

te brengen."

Toen koning Herodes dit hoorde werd hij ongerust en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen en legde hun de vraag voor waar de Messias moest geboren worden.

Zij antwoordden hem "Te Bethlehem in Juda.

Want we lezen bij de profeet Micha:

*En jij, Bethlehem, landstreek van Juda, jij bent volstrekt niet de minste onder de steden van Juda, want uit jou zal een leider naar voor komen, die herder zal zijn over Mijn volk Israël."*

Toen liet Herodes de Wijzen in het geheim bij hem komen en hij vroeg hun heel precies naar de tijd waarop de ster verschenen was.

Daarop zond hij hen naar Bethlehem en gaf hen de opdracht mee :

"Doe er alles aan om het kind te vinden,  
en wanneer jullie het gevonden hebben,  
laat het mij dan weten.

Ik zou het ook graag hulde gaan brengen."

En de wijzen vertrokken.

En zie, de ster die zij in het Oosten gezien hadden, ging weer voor hen uit totdat ze stil bleef staan boven de plaats waar het kind zich bevond.

Ze waren vervuld van vreugde.

Zij gingen het huis binnen, zagen er het kind met zijn moeder Maria.

Ze vielen op de knieën om hen eer te brengen.

Dan boden zij hen geschenken aan: goud, wierook en mirre.

Daarna keerden ze naar hun land terug.

Maar ze namen een andere weg, omdat God hen in een droom gewaarschuwd had niet meer naar Herodes terug te keren.

## Homilie

Z en B,

Toen twee weken geleden in de Magdalenakerk het vredeslicht aankwam vanuit Bethlehem, werd er gebeden voor vrede.

Vertegenwoordigers van verschillende levensbeschouwingen namen het woord en stonden vooraan, broederlijk verenigd: een orthodoxe, protestantse en katholieke afgevaardigde, een moslim, iemand van de vrijzinnige gemeenschap, iemand namens het boeddhisme. Daarbij sloten ook het vredescomité aan en een vertegenwoordiger van de buurtcomités.

Twee maanden geleden op Allerheiligen organiseerde onze pastorale eenheid op de begraafplaats van Ver Assebroek de activiteit 'Leven en dood anders'.

Ook toen gebeurde dat in samenwerking met verschillende levensbeschouwingen.

Niemand kijkt daar nog van op.

Het is nochtans ooit anders geweest.

In de liturgie van voor het concilie werd er op goede vrijdag uitdrukkelijk gebeden voor de bekering van de heidenen: *Almachtige God, verlos hen van de dienst der afgoden, en neem ze op in uw heilige kerk.*

Heel specifiek werd ook gebeden voor de Joden: *bidden we voor de trouweloze Joden, opdat onze God en Heer de blinddoek van hun harten afneme.*

En in de catechismus, die allen moesten van buiten leren eer ze het vormsel konden ontvangen, stond uitdrukkelijk: *Er is maar één ware kerk, want Jezus Christus heeft maar één kerk gesticht.*

En ook: *Alle mensen moeten de christelijke lering kennen en onderhouden, anders kunnen zij niet zalig worden.*

Er werden zelfs bloedige oorlogen uitgevochten tussen godsdiensten, ook tussen christelijke godsdiensten.

Er werden mensen als ketters op de brandstapel terechtgesteld omdat ze het aandurfdën de kerkelijke leerstellingen in vraag te stellen.

Toch eigenaardig dat in de kerk zo lang de overtuiging heeft geleefd dat Gods genadegaven enkel en alleen toekwamen aan wie tot de katholieke kerk behoorde, en dat alle anderen – ook de mensen die in een heel andere culturele context waren opgegroeid – het eeuwige leven ontzegd werd.

Men had wel beter kunnen weten.

Want zo een zelfingenomen houding, gepaard gaande met onverdraagzaamheid, is helemaal niet wat in de bijbel voorgehouden wordt.

In de tweede lezing hoorden we Paulus uitdrukkelijk aan de Efeziërs zeggen: ook mensen van andere volkeren dan de joodse behoren tot Gods vrienden. Zijn erfenis is ook voor hen bestemd.

En het verhaal dat we in het evangelie lazen heeft het over 'wijzen uit het oosten'. Vanwaar kwamen ze? Het staat er niet. Ze kwamen van het oosten, van ergens. Ze boden geschenken aan uit vreemde landen. En ze keerden terug naar het onbekende.

Geen naam, geen afkomst, geen aantal.

Dat ze met drie waren, en Melchior, Gaspard en Balthazar heetten werd er pas 800 jaar later door de volksdevotie aan toegevoegd.

Want met de wijzen uit het oosten, wordt eigenlijk bedoeld: alle mensen uit alle volkeren.

Daarmee wilde de evangelist Mattheus aangeven dat – wanneer God naar de mensen toekwam in de geboorte van Jezus – dit niet bedoeld was voor het joodse volk alleen, maar voor iedereen.

Logisch eigenlijk. Want wie zijn wij om te bepalen naar wie Gods liefde toegaat?

Het zou toch van uiterste arrogantie getuigen als een bepaalde mensengemeenschap zou verkondigen dat zij, en zij alleen bij God thuis zouden mogen komen.

Tot dat inzicht is men gelukkig gekomen toen Paus Johannes 23 wenste dat de kerk haar deuren en ramen zou opengooien, en daartoe een concilie samenriep.

In de teksten van dat concilie – dat vorige maand exact 60 jaar geleden werd afgesloten - was er voor het eerst sprake van respect voor andere religies, streven naar eenheid en dialoog tussen de verschillende christelijke kerken, werken aan vrede onder mekaar.

Het bezoek dat Paus Paulus 6 tijdens het concilie in juni 1964 aan Jeruzalem heeft gebracht, was historisch in meerdere opzichten.

Het was de eerste keer in 100 jaar dat een paus het Vaticaan verliet, en de wereld

introk.

Het was de eerste keer in 900 jaar dat een paus een ontmoeting had met de orthodoxe patriarch van Constantinopel, toen patriarch Athenagoras.

Sedertdien zijn de contacten tussen de verschillende kerken, geloofsgemeenschappen en levensbeschouwingen alleen maar toegenomen.

Gelukkig maar. Want – zoals Paus Leo onlangs in een belangrijke toespraak stelde – is er een belangrijke opdracht weggelegd voor alle kerken om samen in vriendschap, dialoog, en samenwerking op te komen voor vrede en menselijke waardigheid.

Pierre Breyne

*Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: [pierre.breyne@outlook.com](mailto:pierre.breyne@outlook.com) En daar krijg je een antwoord op.*